

ԵՐԵՎԱՆԻ ԿՈՍԻՏԱԿՈՒ ԱՆՎԱԾ

Լուսեփեսել ISSN 1829-0469 բղային գարբերակը 2005թ. դեկտեմբերի 25-ից (161)

5 (5) Մայիս 2019

ԸՆՈՐՀԱԿՈՐԴՈՒԹՅՈՒՆ

Մայիսի 9-ը՝ պարված 129-րդ օրը նուագոռն է մեզ համար հայ ժողովուրդը մեծ խանդավառությամբ նշում է 1945-ին Հայրենական մեծ պատերազմում խորհրդային ժողովուրդների, այդ քվում՝ հայերի հաղթանակի տոնը, Շուշիի ազատագրման և Արցախի պաշտպանության բանակի սրբեղծման պարեդարձը:

Երևանի Կոմիտասի անվ. կոնսերվատորիայի փողային նվազախումբի ելույթը
մայիսի 9-ի առթիվ, դիրիժոր Գեղամ Սկրտչյան

Մայիսյան Եռատոնին նվիրված իր անդրամիկ ելույթը ունեցավ Երևանի Կոմիտասի անվ. պետական կոնսերվատորիայի փողային նվազախումբը:

ՀՀ կորուբյան և գիտության նախարար Արայիկ Չարությունյանն անդրադարձել է այդ ելույթին. «Ասուր այ ասսպիսի հավես տոռնական՝ աշխատանքային մթնոլորտ էր Կոնսերվատորիայում: Սուր քսանամյա ընդմիջումից հետո (Կոնսերվատորիայի նեկավարության վիճանմամբ) ստեղծվել է բուհի փողային նվազախումբը:

Ազգու Մրանց գեղեցիկ կատարումները հիացրել են ոչ միայն տեղացիներին, այլ նաև գրուաշրջիկներին: Կոնսերվատորիան վերջին մի քանի ամսում այն բուհի շարքում է, որոնք արագ արձագանքում են նոր փոփոխություններին»:

«ԿՈՄՊՈԶԻՏՈՐԱԿԱՆ ՎՐՎԵՍԸ 6 ԴԻՏՎԱԿՅԱԼԻՒՑԻՑ»

Դրսում հորդ անձրևն էր աղմկում ու քակում պարուհաններին,
իսկ դահլիճում ներկայացվող մելոդիվանացինն
սերեդագործության մեջ հմայում էր հենքույալ քառերը՝
«Այս անձրևը մեզ չի բռջի»...

Մի խումբ երաժշտական ու երաժշտասերներ ապրիլի 19-ի անձրևու երեկոյի մի քանի ժամը նվիրեցին Ա. Սպենդիարյանի տուն-թանգարանում անցկացվող երաժշտական հանդիպմանը: Տրանս միավորել էր երիտասարդ կոմպոզիտորների հետ ինտերակտիվ հանդիպում-քննարկմանը նաև նաև կցելու՝ ժամանակակից երաժշտության ասպարեզում որոշ բացահայտումներ անելու, ինքնադրությունը, որպես երաժշտ նաև նագետ կամ ունկնդիր իրենց կարծիքները բարձրաձայնելու ցանկությունը:

2019 թ., մայիսի 14-ին

կայացավ Երեւանի

Կոմիտասի անվ.

պետական

կոնսերվատորիայի

ուսուորի

ընտրությունը, որի

արդյունքում կառավարման

խորհրդի 15-8 հայեաին

հարաբերակցությամբ

կոնսերվատորիայի

ուսուոր ընտրվեց

պրոֆեսոր

Սոնա Հովհաննիսյանը:

Սոնա Հովհաննիսյան

Բայ դրսների օր Երեւանի պետական կոնսերվատորիայում

Մայիսի 6-ին՝ ժամը 13:00-ին, ԵՊԿ-ի ուսուորատը 2019-2020 ուսումնական տարվա դիմորդմերի համար առաջին անգամ, ուսանողների նախաձեռնությամբ կազմակերպել էր «Բայ դրսների օր», որի ընթացքում իրականացվեց շոջայց կոնսերվատորիայի տարածքով:

Սոնա Հովհաննիսյանը, Արամ Ջովհաննիսյանը և Դամիկ Ջովհաննիսյանը ԵՊԿ ուսանողների հետ

МЫ ПОМНИМ ЕГО...

23 марта 2016 года ушел из жизни народный артист Республики Армения, и заслуженный артист Литвы, художественный руководитель Государственного театра оперы и балета им. А. Спендиарова, один из сорока лучших теноров мира XX века, великий тенор Гегам Григорян.

Предлагаем вашему вниманию высказывания об этом человеке его коллег, известных композиторов, партнеров по сцене и многочисленных друзей, прозвучавшие в двухсерийном документальном фильме кинорежиссера Эдуарда Едикиселова «Пять встреч с Гегамом Григоряном».

Գեղամ Գրիգորյան

ՈՒՍՎԱՆՈՂՎԿԱՆ ԳԻՏՎՃՈՂՈՎ ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏՎԿԱՆ ԿՈՆՍԵՐՎԱՏՈՐԻԿՅՈՒ

Կապանի արվեստի պետական բոլեթի, Երևանի Պ. Մելիքյանի անվ. երաժշտական ըոլեզի, Խ. Արքյանի անվ. հայկական պետական մանկավարժական համալսարանի և Երևանի Կոմիտասի անվ. պետական կոնսերվատորիայի դասախոսները և ուսանողները

ՈՒՍՎԱՌՈՂՎԿԱՆ ԳԻՏՎՃՈՂՈՎ ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏՎԿԱՆ ԿՈՆՍԵՐՎԱՑՈՐԻՎՅՈՒՄ

Լիլիթ Դարուբյան, Օյյա Նուրիջանյան, Ռիտա Աղայան,
Սվետլանա Սարգսյան, Էմա Թորիկյան, Ծովինար Սովոհյան,
Արմեն Փողաշյան, Կարինե Զաղացանյան

Գիտաժողովի մասնակիցներ, իյուրեր

քիր թեմաներով գեկույցներ, որոնք հիմնականում բուռն քննարկնան արժանացան:

Կոմիտասի և Հովհաննես Թումանյանի նախօն ելույթներով, համապատասխանաբար համուտեան արվեստագիտության դոկտոր, պրոֆեսոր Միքայել Նավոյանը և Բանասիրական գիտությունների դոկտոր Սուսաննա Հովհաննեսյանը: Նաև Երևան աշակեցին Լևոն Դակոբյանի «Փեղում մանական» (Երևանյաց Ա. Բուրաջյանը), Ալինա Փահլանյանի «Դայ երաժշտական ֆուլլուրագիտության արդի խնդիրները» (Երևանյաց Եղիշեակը), Սահենիկ Սաղայանի «Կոնցերտմեյստեր Արմենի» (Երևանյաց Եղիշեակը) գրքերը:

ԱՐՄԻՆԵ ԱԹՈՅԱՆ
ԵՐԱԺՇՏՈՎՔԵՑ

Մայիսի 15-ին և 16-ին, ԵՊԿ-ում, կայացած ուսանողական գիտաժողովով նվիրված կոմիտասի և Հովհաննես Թումանյանի ծննդյան 150-ամյակին: Մասնակցում էին Կապանի արվեստի պետական քոլեջի, Երևանի Ռ. Մելիքյանի անվան Երաժշտական քոլեջի, Երևանի Խ. Աբովյանի անվան հայկական ազգային բուհի, Երևանի Հ. Մելիքյանի անվան Փահլանյան, Արմեն Բուրաջյանի անվան Երաժշտական քոլեջի, Երևանի Ռ. Մելիքյանի անվան Երաժշտական քոլեջի, Երևանի Խ. Աբովյանի անվան հայկական ազգային բուհի:

Սոնա Գալստյան,
Կապանի արվեստի
պետական քոլեջի,
Հարային բաժնի 2-րդ կուրս

Բարեյան Ստեփան,
Երևանի Խ. Աբովյանի անվան
հայկական պետական
մանկավարժական
համալսարան, Երաժշտական
կորուրյան բաժնի 1-ին կուրս

Էմնա Թորիկյան,
ԵՊԿ Գյումրիի մասնաճյուղի,
Երաժշտագետ 3-րդ կուրս

Մարիամ Վարդանյան,
ԵՊԿ Երաժշտագիտության
բաժնի 1-ին կուրս

Շահեն Խանդկարյան,
ԵՊԿ Գյումրիի մասնաճյուղի,
Երաժշտագետ 3-րդ կուրս

Էլիմա Հովհաննեսյան,
Երևանի Ռ. Մելիքյանի անվան
Երաժշտական քոլեջ

Կոմիտասի 150-ամյակին նվիրված բայ-դաս համերգ

Կենտրոնում Մարինե Ասատրյանը, իր սաների հետ,
կոնցերտմայստեր Գայանե Վիրաբյան

Լիդա Մկրտչյան,
կոնցերտմայստեր
Գայանե Վիրաբյան

Անչափ գնահատելի է Կոմիտասի դերը հայ երաժշտության մեջ: Կոմիտասը կարծես սյունը լինի մեր երաժշտության, նա մեր սրտի բալասանն է ցանկացած իրավիճակում: Բավական է միայն լսել նրա ստեղծագործությունները և ամբողջությամբ տեղակիություն ես նրա ստեղծագործությամբ աշխարհ՝ ապրելով ամեն պահը:

Նա ուներ ցանկացած խնդիր լուծում, ապրում էր ժողովրդի հանար և ստեղծագործում ցանկացած իրավիճակում: Զբաղվել է խազագիտությամբ իր ամբողջ գիտակցային կյանքի ընթացքում: Թեև այդ ոլորտում նա զգալի հաջողությունների է հասել, սակայն Կոմիտասի գտած խազերի բանալին կորած է:

Ամբողջ աշխարհն է տոնում Կոմիտասի ծննդյան 150-ամյակը: Եվ այս ամենից չեր կարող գերծ մնալ Արմավիրի արվեստի պետական քոլեջը:

Այստեղ այնքան սեր կա Կոմիտասի համեստ, այնքան, որ բարերով անհնարին է նկարագրել:

Մայիսի 13-ին Արմավիրի արվեստի պետական քոլեջի ժողովրդական գործիքների բաժնի վարիչ և ԵՊԿ Գյումրիի մասնաճյուղի դասախոս, քանոնահար, մեծ ճանաչում և հարգանք վայելող Մարինե Ասատրյանի գլխավորությամբ, տեղի ունեցած միջոցառում, որի մասին դեռ շատ երկար կիշիքներ:

Բաց-դաս համերգին մասնակցում էին Մարինե Ասատրյանի սաները: Քոլեջի 1-ին կուրսի ուսանող՝ Արմինե Իվանյանը կատարեց Կոմիտասի «Դարբրան» ստեղծագործությունը, որն ըստ բնույթի սիրային թեմաթիկայով գուգերգեցի է, 3-րդ կուրսից Լիլիթ Գևորգյանը կատարեց «Կոռունկ»

ստեղծագործությունը, որն իր ամրուց բնույթով մարդուն կարող է մինչև հոգու խորքը հուգել և դիմչել սրտի ամենանուր լարերին, 4-րդ կուրսի ուսանող՝ Անի Գասպարյանը կատարեց «Մեծացուսցե» հոգելոր շարքին պատկանող ստեղծագործությունը, քոլեջին կից արակիտիկայի բաժնի աշակերտուի Մարինե Եղիշյանը կատարեց «Ունարի, ստեղծագործությունը, որը Շուշկա մենապար է և գրի է առնվազագույն կատարածականությունը: Քանոնահար, Երաժշտագետ Լիդա Մկրտչյանը, որը նովայի եղել է Մարինե Ասատրյանի շրջանավարտը, ոչ միայն կատարեց Կոմիտասի «Չինար ես» սիրերգային ստեղծագործությունը, այլ բոլոր կատարումներից առաջ ներկայացրեց ստեղծագործությունները: Կոմիտասը «Չինար ես»ի մասին ասել է: «Եթե ինչ-որ մեկն ինձ հարցնի՝ կա՞ աշխարհում սիրերգ, որն ամենալավն ու ամենագեղեցիկն է, ապա ես կպատասխանեմ՝ այո, կա: Կոմիտասի «Չինար ես» երգն է, որն ինձ համար աշխարհի ամենագեղեցիկ և ամենախորը սիրերգն է»: Ընդհանրապես կարծում ենք աշխարհում ոչ մի ազգ չունի այսքան մաքրանքուր, հոգուն դիմչող երաժշտություն, ինչպիսին Կոմիտասյանն է:

Բաց-դասի կազմակերպիչ Մարինե Ասատրյանը և քոլեջի կազմակերպիչ Յոհիկսին քուրոյանը մեզ նույնական կայացրեցին Կոմիտասի կյանքի, գործունեության մասին: Իսկ համերգի ավարտին շնորհակալության և գովեստի խորքեր հնչեցին...

Խորին շնորհակալություն ենք հայտնում Ս. Ասատրյանի, որ տարիներ շարունակ եղել է և մինչ օրս մնում է մեզ հետ. «Չեր աշխատանքը և Չեր դերը մեր կյանքում անչափահան մշտության տեսության բաժնի 1-ին կուրսի ուսանողը

գնահատելի է: Ծնորհակալություն այսքան հոգատարության և անսպառ միրո համար:

Համերգին մասնակցում էին նաև Հացիկի, Արմավիրի, Սրգաշատի, Լեռնագողի երաժշտական դպրոցի աշակերտուիները՝ կատարելով հետևյալ ստեղծագործությունները՝ «Կարավի երգը», «Թելե-թելե», «Արև-արև», «Շախկը, շուլսկը» և վերջում մանուկների ասմունք հնչեց. Ե. Զարենցի խորքերն ուղղված կոմիտասին...

Դայընի երգն ես դու մեր՝
Վերադարձած հայրենիք:
Դեմքի տանջանքն է դուել
Անազորույն մի կմիք:
Եվ հանճարի հեռակա
Շուրն է հանգում ծակատիդ,
Ինչպես մարդող ծառագայք
Արարատի գագաթի:

Դայընի երգն ես դու մեր
Դալածական, ինչպես անպ,
Որ քամիներն են ցրել
Եվ տարիներն ապստամբ:
Ժողովրդի հանճարեղ
Սրտով երկնած ծայդ ու շումչ,
Որ քարրառել ես դարեր
Օտարության մշուշում:

Առանձին ծայն է ինչպես
Դառնում հնչյուն հայրենի
Դաշնութեան մեջ լոկ հնչեղ
Դայընական ծայների,
Աղապես մեր հին դաշնության
Ով մարգարէ տարագիր,
Դու գտանում ես ահա
Եվ ժողովուրդ, և երկիր...

ԼՐԱ ՄԿՐՏՉՅԱՆ
Արմավիրի արվեստի պետական քոլեջի
Երաժշտության տեսության բաժնի 1-ին կուրսի ուսանող

ԾԱՌԼ ՎԶՆՎԿՈՒՐԻ ԾՆՆԴՅԱՆ ՀՈԲԵԼՅԱՆ 95-ԱՄՅԱԿԱԾ

Սարգսիան Երգչի Ծառլ Ազնավուրի փորձասենյակը, կառուցել է կազմեն Ասատրյանը

Ծառլ Ազնավուրի կացարանը

Մոմավառություն Ծ. Ազնավուրի աճվ. հրապարակում

Երգիչ, երգահան, դերասան Ծառլ Ազնավուրը: Երգում է ինքնուրի լեզվով, նկարահանվել է առնվազն 30 ֆիլմում, գրել է համարյա 1000 երգ և մինչև օրս վաճառվում է հարյուր միլիոնարդ սկավառակներ և ծայմագրություններ:

Ծառլ Ազնավուր՝ ծայն, որը կարող է ժախտ և արցունը պարզեց մարդկանց: Չայն որը մասշելի և հոգեթարազատ է մարդկանց, անկախ ազգությունից:

Երբեկց դուք նայել եք Ազնավուրի աշքերի մեջ: Եթե այն ուրեմն տեսել եք ինաստություն, ժախտ և խաղաղություն: Երբեկց չի փորձել որևէ մեկին պարտադրել իր կամքը՝ անգամ ընտանիքի անդամներին: Որքան էլ, որ կյանքում հալածվել է, միշտ հաղորդ է դուրս եկել և նվաճել է թեմը և հասարակությանը:

Միշտ մտածել եմ, թե որքան երջանիկ է այն մարդը, որը կարող է հաղորդակցվել այլ մարդկանց հետ ոչ թե խսորվ, այլ երգով ու փոխանցել նրանց իր սրտի ցերությունը: Նա այն համաշխառհային ավանդույթի հետևորդն է, որը բարդ է, բայց միաժամանակ զուգակցված է իրական մարդկային զգացնությունի հետ, ուստի հասկանալի և հոգիչ է ունկնդիրին:

Ստեֆան Չոլդենը, 2009-ին «Թայմս»ում գրել է Ազնավուրի կատարողական ոճի մասին, ասելով՝ «Ամեն մի ժեստ ունի իր արտահայտիչ նպատակը, ոչ մի ավելնորդ շարժում չի թույլատրված»:

Ազնավուրը հնգք ասել է՝ «Երբ ես երգում եմ, ինձ հսկա տարածք է հարկավոր, այնքան իմքան պարողին»:

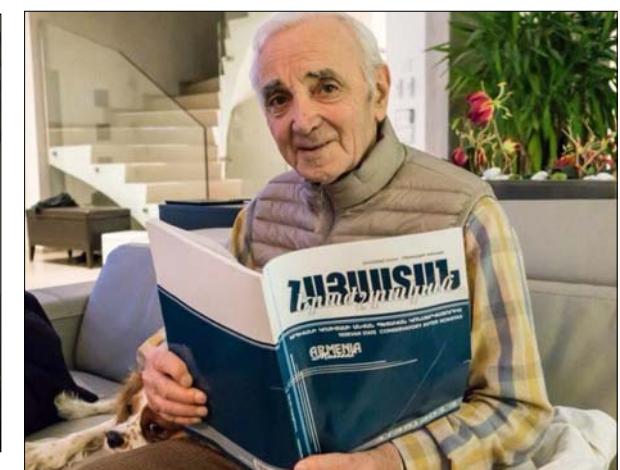
Նրա երգեցողական ոճի փիլիսոփայությունը կարեկ-

Արտակ Ղերիքյան,
լրագրող

Ծառլ Ազնավուր,
Կազմեն Ասատրյան (ՄՀՀ տնօրին, բան
կիրառական, «70-ականների ջազ
նվազավայրի» դեկավար)

Ծառլ Ազնավուրը «Երաժշտական Դայաստան»
ամսագիրը ծերպին

Կեյ Սառտոմե (դաշնակահարուիի, ճապոնուիի, Փարիզ,
Ֆրանսիա, Ֆրանկոֆոնիայի մասնակից), Գոհար Ծագոյան,
Ծառլ Ազնավուրի հուշ-երեկոյին

Մոմավառություն Ա. Խաչատրյան
համերգասրահի առջև

Խոյսերն ու Խոյսերը:

Նրա ժամանքը շանսոն ռեալիզմն է: Նա իրավացիորեն համարվում է համաշխառհային շոու-թիզմեսի ֆենոմեն:

ԵՐԵՎԱՆ ՆՇՈՒՄ ԷՐ ԾԱՌԼ ԱԶՆԱՎՈՒՐԻ ԾՆՆԴՅԱՆ 95-ՐԴ ՏԱՐԵՎԱՐՁԸ

Մայիսի 26-ին, ՄՀՀ-ի դահլիճում տեղի ունեցավ «Քեզ համար, Դայաստան» խորագիրը կրող համերգային նախագծի (հեղինակ՝ «ArmCentre») հիմնադրի Վահե Ջարությունյան, հանահեղինակ, ֆրանսահայ պրոյցուեր՝ Ջայկ Շահրապյան) շրջանակում հանգեց նվիրված Մեծն շանսոնին: Ծառլ Ազնավուրի ծննդյան 95-ամյակին: Ժամանել է ին Փարիզից Ֆրանսիացի ականավոր արտիստներ՝ Պատրիկ Ֆիլորին, Սլիմանը, Ջելեն Մեզարան, Լեա Կաստելը, Թեյք Ռայանը, երիտասարդ երգիչ Ռաֆի Արտուր և այլք: Բենում էր Դայաստանի ազգային ֆիլիարմոնիկ նվագախումբը, դիրիժոր՝ ՋՇ Վաստակավոր արտիստ Եղուարդ Մոփչյանի նեկավալությամբ: Ծրագրում ընդգրկված ստեղծագործություններից՝ «Վինո Պեր լե!», որը մեծ սիմֆոնիկ նվագախմբի համար գործիքավորել և մշակել է «Մովսես Խորենացի» շքանշանակիր, կոմպոզիտոր Նարինե Զարիբյանը կատարեցին Ֆիլիարմոնիկ «Les Montagnes d'Armenie» երևում, որը նույնպես մեծ սիմֆոնիկ նվագախմբի համար գործիքավորել և մշակել է կոմպոզիտոր Ն. Զարիբյանը, կատարեց «Պատրիկ Ֆիլորին, որի տեքստը գրել է ինց ինքը՝ կատարող Պատրիկ Ֆիլորին, որի ստեղծագործության նախաբանում դրւուիլի նվագարաժնը կատարել է Կամն Սեյրանյանը: Նրա կատարումն այնքան հու-

զի էր, որ Պ. Ֆիլորին, նախաբանի ավարտից հետո, մի պահ կանգ առավ, և հետո՝ համբուրելով Կամն Սեյրանյանին շարունակեց երգել:

Բոլոր կատարողներին ունկնդիրն ընդունեց բուռն ծափողյուններով: Կոնպոզիտոր Նարինե Զարիբյանն ասաց. «Այս երկու ստեղծագործության կատարողները փորձի ժամանակ գովեստի խոսքերի արժանացրեցին ինձ գործիքավորման և մշակման համար, որ շատ հարմար էր կատարման առումով, և որ սիմֆոնիկ նվագախմբի նվազակցությունն իրենց ոչ միայն չէր խանգարում, այլ նաև ոգեշնչում էր: Եղան համագործակցության առաջարկները հետագա տարրեր նախագծերում միասին աշխատելու: Պետք է նշեն, նաև Դայաստանի ազգային ֆիլիարմոնիկ նվագախմբի բարձր պրոֆեսիոնալիզմի մասին, ստեղծագործությունների՝ եղուարդ Թոփչյանի փայլուն մենակարանությամբ, որ այդպիսի սեղմ ժամկետում կարողացան կյանքի կոչել այդ հսկա նախագիծը: Կազմակերպչական առումով մեծ դեր ունեցավ նաև Դայաստանի ազգային ֆիլիարմոնիկի տնօրեն Ոուզան Սիրունյանը: Նամերգից հետո, 10000-ոց դահլիճը հոտմկայս ծափահարում էր»:

ԱՐՄԻՆԵ ԱԹՈՅՑԱՆ
ԵՐԱԺՇՏԱԳԵՑ

Նարինե Զարիբյան,
Պատրիկ Ֆիլորի

Նարինե Զարիբյան
հարցազրույց «Ծողակաբ»
հեռուստագերբությանը

«Նարեկացի» արվեստի միությունը տեղի է ունեցել «Ոգեկոչում արվեստի շնչով» ամենամյա միջոցառումը՝

Խաչատուրյանը (դաշնամուր):
Արևմտահայ բանաստեղծների ստեղծագործություննե-

ՈԳԵԿՈՉՈՒՄ ՎՐՎԵՍՏԻ ԸՆՉՈՎ

«Փարոս» կամերային երգչախոսմք,
գեղարվեստական դեկան՝
Րաֆֆի Միքայէլսան,
Խմբավար՝ Ռուբեն Կարասեֆերյան

«Նարեկացի» արվեստի միության
երգչախոսմք,
խմբավար՝ Անահիտ Սարգսյան

«Նովա» ժողովրդական նվազարամների
անսամբլ, գեղարվեստական դեկան՝
Շովիի Սահակյան

Արքարատյան Շայրապետական
թեմի երերումի համայնքի հոգևոր
հովիվ Տեր Զգոն քահանա
Արքահամյան

նվիրված Հայոց ցեղասպանության անմեղ գոհերի հիշատակին:

Միջոցառումը մեկնարկվեց Արքարատյան Շայրապետա-

րով հանդես եկավ նաև դերասան Սամվել Բաղրիմյանը:

Երաժշտական կատարումներով Հայոց ցեղասպանության գոհերի հիշատակի ոգեկոչման օրվա ուղերձը հղեցին

- Մենք պետք եւ վրեժ լուծեմ՝ ապրելով որպես հայ։
Մենք պարտավոր ենք կանգուն պահել մեր հավատն ու
ոգու արիությունը, որպեսզի նման արհավիրքից այլև զերծ
լինի հայ ժողովուրդը, - նշեց Նարեկ Շայրապետյանը։

Հայոց ցեղասպանության անմեղ գոհերի ոգեկոչման միջոցառումն ավատովեց ավանդույթ դարձած մոմավառությամբ՝ «Նովա» ժողովրդական նվազարամների անսամբլի հոգեհույզ և հաղորդական մեղեդիների ներք։

2003 թվականից ի վեր՝ ամեն տարի՝ ապրիլի 24-ին, «Նարեկացի» արվեստի միությունը իր արվեստագետ բարեկամների հետ նշում է հիշատակի և ոգեկոչման համահայկական օրը՝ կոչ ամելով աշխարհին՝ հարգելու Հայոց ցեղասպանության գոհերի հիշատակը, հայ ազգի վե-

Աստղիկ Խաչատրյան
Գևորգ Կոջոյան

Դամիել Երաժիշտ

Սամվել Բաղրիմյան

կան թեմի երերումի համայնքի հովիվ Տեր Զգոն քահանա Արքահամյանի Տերունական ադրբեյջուն։

Միջոցառման երաժշտական մասի բացումն ազդարարեց Դամիել Երաժիշտը, որը ներկայացրեց Դամիել Վարուժանի, Ռուբեն Սևակի, Սիմանճորյան և է. Մեժելայտիսի խոսքերի հիման վրա գրված իր ստեղծագործությունները, որոնք կատարեցին Գևորգ Կոջոյանն (տեղայի ու Աստղիկ Խաչատրյան ավարտին) «Նարեկացի» արվեստի միու-

թյան «Նարեկացի» արվեստի միության երգչախոսմքը (Խմբավար՝ Անահիտ Սարգսյան), «Փարոս» կամերային երգչախոսմքը (Գեղ. Դեկան՝ Րաֆֆի Միքայէլսան, Խմբավար՝ Ռուբեն Կարասեֆերյան), «Նովա» ժողովրդական նվազարամների անսամբլը (Գեղարվեստական դեկան՝ Շովիի Սահակյան)։

Միջոցառման ավարտին «Նարեկացի» արվեստի միու-

թյան նոր և դրա ճանաչման միջոցով այլև թույլ չտալու նոր ցեղասպանությունների լրկնումը։

Նյութը վերցված է
[## ՍՊԱՎԱԾ ՀԱՍԴԻՊՈՒՄ ԳՅՈՒՄՐԻ ԵՊԿ ՍԱՍՆԱԽՅԱՅՅՈՒՄ](https://www.facebook.com/pg/Naregatsi/photos/?tab=album&album_id=2329106680457888_&xts_%5B0%5D=68.ARBD4_6kKRleJBzOh_AcM4xIM_ySkg2gSPzI4sMFpYJN4lկայրից, Պատրաստեց Արմեն Արյանը</p>
</div>
<div data-bbox=)

Մարտի 26-ին Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի Գյուղըու մասնաճյուղում տեղի ունե-

ցավ հանդիպում ԵՊԿ կատարողական արվեստի տեսության և պատմության ամբիոնի ուսանողների հետ։ Հանդիպման այս ձևաչափը Գյումրու մասնաճյուղում առաջին անգամ կիրարկվեց։ Ամբիոնը ներկայացավ «Երաժշտական գիտամանկավարժական գործունեության հիմունքներ» դասընթացի հաշվետու կոնֆերանսի շրջանակներում, ինչը հնարավորություն ընձեռեց ուսանողներին ներկայանալ կատարու ական արվեստի պատմության, մեթոդաբառ ու թատրոնական գործունեության խն-

դիրների արժարժամբ ու դրանց քննարկմամբ։ Ողջույնի խոսքով հանդես եկավ ԵՊԿ գիտական գծով պրոբեկտոր Ծովինար Սովուխյանը՝ հավաստիացնելով, որ նայր բոլի և մասնաճյուղի համարայլ զարգացումը հետայրու կապահովի նաև նմանատիպ հանդիպումների ու ձևաչափի շնորհիկով։

ԵՊԿ կատարողական արվեստի պատմության և տեսության ամբիոնի վարիչի պաշտոնակատար, արվեստագիտության թեկնածու, դոցենտ Լիլիթ Եփրեմյանը իր ներածական խոսքում նշեց, որ օրեր առաջ նույնատիպ կոնֆերանս անցկացվել է նաև Երևանում, ինչից հետո որոշվել է հանդիպումների նաև Գյումրիում։

Հանդես եկան ԵՊԿ կոմպոզիցիա բաժնի մագիստրատուրայի 2-րդ կուրսի ուսանող Դավիթ Գյողակյանը՝ փոփ երաժշտության ոլորտի կրթական խնդիրներին առնչվող հաղորդումով, ոչնչանամուրային բաժնի մագիստրոսականի 2-րդ կուրսի ուսանող Վահագն Վարդանյանը՝ Վիլլի Սարգսյանի դաշնամուրային փոխադրումների մեկնաբանությամբ ու կատարումներով, կոմպոզիցիա բաժնի մագիստրոսականի 2-րդ կուրսի ուսանողուի Բարդի Միհնայանը՝ Եղվարդ Միրզյանին «Տխուր վալսի» ակուստիկ կիթարի համար իր փոխադրումով ու տեսահոլովակի ներկայացմանը, մագիստրոսականի 2-րդ կուրսի ուսանողուի Լիլիթ Ներսիսյանը՝ ՀՀ կրթության ոլորտի խնդիրների իր դիտարկումներով և ազգային նվազարամներ բաժ-

ԵՊԿ և ԵՊԿ Գյումրիի մասնաճյուղի ուսանողներ և դասախոսներ,
Կենտրոնում ԵՊԿ Գյումրիի մասնաճյուղի տնօրինի պաշտոնակատար
Դամիել Երաժիշտ

ԼՈՒՄԻՆԵ ՇԱՁՎՐՅԱՆ

Գարեգին Ա Ամենահայոց կարողիկոսը իր «Ինջ է Սրբութիւնը» յորուածին մեջ կը գրէ. «Սրբութիւնը հազուագիւտ առաքինութիւն մը ն է։ Բացառիկ անձեր, Աստուծոյ մէկ բացառիկ շնորհով օժոտուած անհատներ կեանքի այդ բարձրագոյն կտիմ կը հասնին։»

Սուրբը Աստուծուած ինքն է։ Սրբութեան աղբակը իրմէ կը գրէ. «Սրբութիւնը մարդկային կյանքին մէջն էն կ'անցնի։ Ասյարաւումը, մեղքը այցելուիլը մարդկային է։ Էական մեղքը չմկնուիլ է։»

Արքեահակոպոս Մեսրոպ Աշճեանը իր «Հայ Եկեղեցւոյ Սուրբերը» հորուածին մէջ կը գրէ. «Եկեղեցին մը գոյութեան

եւ կենդանութեան վկաներն են Սուրբերը։ Առանց Սուրբերու չկայ Եկեղեցի։»

Զարեհ Արքեպիսկոպոս Ազնաւորեանը իր «Ինջան կը կատարուի Սրբացումը» յօրուածին մեջ կը գրէ. «Սրբադումը կամ Կանանցացումը Եկեղեցոյ կողմէ կը նշանակէ պաշտօնական պատուելու անձ որ իր ջերմ հաւատովով, ինքնանուեր կեանքով, Սուրբ Յոհանի մերկայութեան ծոռումովը փայլած հաւատորի տիպար օրինակն է, ու նախ ժողովուրդին կողմէ յարգուած, պատուած։ Դայաստանացում էկեղեցին մէջ Սրբադումը երեք մակարդակ կը տեսնուի։»

* Առաջինն ու ամենակարեւու մակարդակը-ժամանակական ժամանակում է։

Դիմ կողմէ անձին սրբակեցութեան ճանաջումն է, եւ իրեն հանդեպ ցուցաբերած յարգանքն ու պատիլը։ Ինչպէս նկատեցինք Լուսինեին հանդեպ Եղած վկայութեաններն։

* Երկրորդ մակարդակ-Եկեղեցական Գաւառական իշխանութեան կողմէ ընդհանրական ճանաչումն է եւ յանձնարարելով ամբողջ Եկեղեցիին։ Եւ ասիկայ կը կատարուի կարողիկուսին կողմէն։

* Երկրորդ մակարդակ-Եկեղեցոյ կեղունական իշխանութեան կողմէ ընդհանրական ճանաչումն է։ Եւ ասիկայ կը կատարուի կարողիկուսին կողմէն։

ՆՎԻՐՈՒՄ ԱԼԵՔՍԱԿՆԴՐ ՍՊԵՆԴԻՎՐՅԱՆԻ ՀԻՇԱՎԿԻՆ

3 Համերգն ավարտվեց գեղեցիկ ու անսպասելի երաժշտական օրինակով. Ա. Սպենդիարյանի կալաք կատարեցին դպրոցի պարարվեստի բաժնի աշակերտներ Յայկ Սկրտչյանը և Լիլիթ Սարգսյանը (պարուսույց՝ Յովհաննես Սինասյան): Համերգը վարում էին նույն դպրոցի դաշնամուրային բաժնի աշակերտներ՝ քոյլ և եղբայր Համիկ ու Դավիթ Սկրտչյանները՝ ժախտներով ու վարժ խոսքով յուրօրինակ «համ ու հոտ» հաղորդելով ցերեկույթին:

Երաժշտության ասպարեզում առաջին անող, ոգևորված, քայլ և փոքր-ինչ հուզված պատահներին ողջունեցին և կանաչ ճանապարհ մաղթեցին տուն-թանգարանի տնօրին Մարինե Օթարյանը և դպրոցի տնօրին Մերի Սարգսյանը: Նրանք նաև փաստեցին երաժշտական 2 օջախների ավելի ամրապնդված բարեկամությունը և պատրաստակամությունը հայտնեցին առաջիկայում նախաձեռնել նոր համատեղ ծրագրեր: Համերգից հետո դպրոցի սաներու ուսուցիչների և տնօրինի հետ շրջաց կատարեցին թանգարանում՝ նեկ անգամ ևս զգալով Ա. Սպենդիարյանի շունչը, հիանալով նրա մեծությամբ, նրա տան ջերմ և առանձնահտուկ մքնոլորտով:

ՀԱՍՄԻԿ ՀԱՄԲԱՐՅԱՆ
Երաժշտագետ, Ա. Սպենդիարյանի
տուն-թանգարանի գիտաշխատող

Ա. Սպենդիարյանի շիրիմի մոտ

ՍՊԱՍՎԱԾ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ ԳՅՈՒՄՐԻԻ ԵՊԿ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒՂՈՒՄ

Լիլիթ Եփրեմյան

Ծովինար Մովսիսյան

Մարինե Ասատրյան, Շելքեր Ասատրյան

Բարոյի Մինասյանի ելույթ

6 Եի մագիստրոսականի 2-րդ կուրսի ուսանող Յելբերտ Ասատրյանը, որը ներկայացրեց իր հեղինակած նվիրագիրը, որը վերեբու է լուս տնել ՀՀ ԿԳ Նախարարության աջակցությամբ:

Յուրաքանչյուր ելույթ ավարտվում էր արծարծված խնդիրում քունարկնամբ և հետաքրքր մոտեցումների դիմարկնամբ: Ներկայացված աշխատանքները թեև իրականացված էին ուսանողական-ուսումնական չափորոշիչների համատեքստում, սակայն հագեցած էին խորքային վերլուծությամբ, համոզիչ ընդհանրացումներով:

Խիստ ուշագրավ էին Լիլիթ Եփրեմյանի դիմարկումներ՝ տրված աշխատանքների իրականացման մեջողաբար-

նությանը: Ուսանողին հնարավորություն էր ընծեռվել ազատ ու անկաշկանդ ընտրելու, ուսումնասիրելու և ներկայացնելու իրեն հետաքրքրող թեման՝ դեկավարի բացառությունը:

Հանդիպման ավարտին ԵՊԿ գիտական գծով պրոռեկտոր՝ Ծովինար Մովսիսյանը ԵՊԿ Գյումրու մասնաճյուղի գրադարանին հանձնեց մասնագիտական գրականություն՝ պոդիթեսոր Վալենտին Թովմանյանի անձնական գրադարանից:

ԵՊԿ Գյումրու մասնաճյուղ տնօրինի պաշտոնակատար Յամիկ Ջարությունյանը բարձր գնահատեց այս համոդպումը՝ կարևորելով ԵՊԿ ռեկտորատի և հատկապես ռեկտորի պաշտոնակատար Յամիկ Ջարությունյանը աշխատանքական և ստեղծագործական բաժինների (պոդիթեսոր Արամ Սարյանի դասարան)՝ արդեն երկար տարիների շրջանավարտ Յամիկը, իհարկե, մշտապես փնտրում է երաժշտական թարմ կերպարներ և լուծումներ, քայլ իր տարերը համարում է խճբերգային արվեստը: Ինչպես մանկական, այնպես էլ երկսեռ երգչախմբային կազմերի համար գրված օրինակներն արտացոլում են հեղինակի ստեղծագործական գլխավոր արժանիքներն ու բնորոշ տարերը:

Արտահայտված մասնակիցները ԵՊԿ Գյումրու մասնաճյուղու նախագործությունը խթանելու և հատկապես գիտամեթոդական աշխատանքների զարգացման ոլորտում հաջողությունների հասնելու համար: Նա կոնֆերանսի մասնակիցներին պարգևատրեց շնորհակալագրերով:

ՀԱՍՄԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ
Արվեստագիտության թեկնածու
ԵՊԿ Գյումրու մասնաճյուղ տնօրինի պաշտոնակատար

«ԿՈՄՊՈԶԻՏՈՐԱԿԱՆ ՎՐԿԵՍՄԸ 6 ԴԻՏԱՆԿՅՈՒՆԻՑ»

Ա. Սպենդիարյանի
դրում-թանգարական

Սայաթ-Նովայի անվ. Երաժշտական դպրոցի մանակակն երգչախումբ, խմբավար Նաիրի Պարտակյան

1 Նրանց միավորել էր երիտասարդ կոմպոզիտորների հետ ինտերակտիվ համդիպում-քննարկմանը մասնակցելու՝ ժամանակակից երաժշտության ասպարեզում որոշ բացահայտումներ անելու, ինքնադրսուրպելու, որպես երաժշշտ մասնագետ կամ ուսմենդիր իրենց կարծիքները բարձրածայնելու ցանկությունը:

Բանգարանի ոչ մեծ դահլիճում հյուրընկալված գրեթե 40 փոքրիկների ուրախ ձայներով. Սայաթ-Նովայի անվ. Երաժշտական դպրոցի փոքրերի երգչախումբը՝ խճանկար Նաիրի Պարտակյանի ենթակարությամբ և էլեն Սահակյանի նվագակցությամբ կատարեց Յամիկ Արշակյանի «Տիկ-

նախատեսվածից երկար տևած միջոցառումը, կարելի է ասել, լրացրեց վերը նշված կետերից յուրաքանչյուրը. թե մասնակիցները, թե ունկնդիրները հճարավորություն ունեցած լիարժեք կերպով արտահայտել իրենց մոտեցումները և բացահայտել «կոմպոզիտորական արվեստը 6 դիտանկյունից»:

Երաժշտական հանդիպումն սկսեց բանգարանի ոչ մեծ դահլիճում հյուրընկալված գրեթե 40 փոքրիկների ուրախ ձայներով. Սայաթ-Նովայի անվ. Երաժշտական դպրոցի փոքրերի երգչախումբը՝ խճանկար Նաիրի Պարտակյանի ենթակարությամբ և էլեն Սահակյանի նվագակցությամբ կատարեց Յամիկ Արշակյանի «Տիկ-

նիկ» մանկական խճբերգ՝ բափահարելով իրենց հետ բերած գոյսներու մեջ կերպարելով երգի բովանդակությունը: Խամբերը շատ հոգեհարազատ երեխաներին, և դա պատահական չէ. հեղինակը՝ խճբավար և կոմպոզիտոր Յամիկ Արշակյանը ուստանասիրել է երեխաների հարուստ ու տարբերվող աշխարհը, նրանց երաժշտական ունակությունները, ճայնի հնարավորություններն ու նրբույրունները և ստեղծել սիրով կատարվող ու հաջողություն վայելող խճբերգեր: ԵՊԿ խճբավարական և ստեղծագործական բաժինների (պոդիթեսոր Արամ Սարյանի դասարան)՝ արդեն երկար տարիների շրջանավարտ Յամիկը, իհարկե, մշտապես փնտրում է երաժշտական թարմ կերպարներ և լուծումներ, քայլ իր տարերը համարում է խճբերգային արվեստը: Ինչպես մանկական, այնպես էլ երկսեռ երգչախմբային կազմերի համար գրված օրինակներն արտացոլում են հեղինակի ստեղծագործական գլխավոր արժանիքներն ու բնորոշ տարերը:

ԵՊԿ խճբավարական և ստեղծագործական բաժինների (պոդիթեսոր Արամ Սարյանի դասարան)՝ արդեն երկար տարիների շրջանավարտ Յամիկը, իհարկե, մշտապես փնտրում է երաժշտական թարմ կերպարներ և լուծումներ, քայլ իր տարերը համարում է խճբերգային արվեստը: Ինչպես մանկական, այնպես էլ երկսեռ երգչախմբային կազմերի համար գրված օրինակներն արտացոլում են հեղինակի ստեղծագործական գլխավոր արժանիքներն ու բնորոշ տարերը:

«ԿՈՄՊՈԶԻՏՈՐՎԿԱՆ ՀՐՎԵՏԱԸ 6 ԴԻՏՎԱԿՅԱԼԻՒԹԻՑ»

2018-ին շոշափելի տեսք է ստացել Յամիկի տարիների աշխատանքի արդյունքը. հայերեն և ռուսերեն լեզուներով լույս է տեսել նրա «Կատու, կատու, Տեղեկատու» մանկական մյուլգիթլը՝ ըստ Էդվարդ Միլիտոնյանի այլաբանական լիբրետոյի: Յագեցած կերպարներով և երաժշտական լեզվով մյուլգիթի գիրքը տվյալ միջոցառմանը ներկայացվեց հանառոտ, քանի որ առաջիկայում նախատեսվում է որա շնորհանդեսը:

Երաժշտական երեկոյի հաջողը մասնակից կոմպոզիտոր Արքուր Յարուբյունյանն էր: ԵՊԿ դաշնամուրային (արոֆեսոր Ոռօքա Թանդիյանի դասարան) և ստեղծագործական (պրոֆեսոր Վարդան Աճեմյանի դասարան) բաժինների շրջանավարտ Արքուրը նաև Ամերիկյան համալսարանի հա-

բեկորներն ամկումից հետո», «Դուշեր արձանի մասին»։ Ստեղծագործւթյունը հակասական, բայց շատ հետաքրքրական քննարկումների ալիքը բարձրացրեց Աերլաների շոշանում։ Ինչպես ծևակերպել «Երաժշտական լեզու» հասկացությունը, արդյոք կոմպոզիտորը պիտի հետամուտ լինի՝ հատուկ տեխնիկաների և ստեղծագործական համակարգերի, թե՝ ստեղծագործի ինքնարուին, նա կարող է ունենալ սեփական տարրերվող լեզու և չփոխել ան...

Հաջորդ կոնվունտորը՝ Անահիտ Գրիգորյանը, տվյալ միջցառման ամենակրստեր մասնակիցն էր: Անահիտն ուսանում է ԵՊԿ ստեղծագործական բաժնի 2-րդ կուրսում՝ արվեստագիտության թեկնածու, ստեղծագործական ամբիոնի վարիչ Արթուր Ավանեսովի դասարանում: Նշենք, որ

**1-ին շարքում՝ թանգարանի տնօրեն Մարինե Օթարյան,
կանգնած են՝ Հասմիկ Արշակյան, Հասմիկ Ղամբարյան**

Միջոցառման մասնակիցները և ունկնդիրները

մակարօչի և տեղեկությի գիտության մագիստրոս է և պրոֆեսիոնալ ծրագրավորող: Նա այս 3 մասնագիտություններն եւ հաջողությամբ համատեղում է: Որպես դաշնակահար և կոմպոզիտոր՝ Արքուրը մի շարք հանրապետական և միջազգային մրցույթների և փառատոնների դափնիկիր է: Եսկ նրա ստեղծագործական հետաքրքրությունները յուրօրինակ աշխարհ են բացում ուսումնասիրողների առջև. անտիկ շրջանի արվեստից և միջնադարյան պոլիխոնիայից քաղված կերպարներից մինչև ժամանակակից տեխնիկական ոլորտի արտացոլում, նեոդասականից մինչև էքսպրեսիոնիստական արտահայտչականություն, մեղեդայնությունից մինչև ատոնալ ելեկտրո, ռիթմեր, դարձվածքներ: Այս ամենին հանդիպում ենք նրա *Lacrimosa of Youth*՝ «Ողբ պատանության», «Հավաքելով լուսի բեկորները, սպասելով լուսարացին» և մի շարք այլ գործերում: Այդպիսին էր նաև միջոցառմանը ներկայացված ստեղծագործությունը՝ «Պիգմալիոնի լեգենդը» դաշնամուրային պիեսը, որը հեղինակն անձանք կատարեց: Ի տարբերություն երջանիկ ավարտով հունական գեղեցկագույն լեգենդի, տվյալ պիեսն ունի պառականություն հստակ տարանջաւկած 4 մաս՝ թախծալի վերջաբանով՝ «Արձանը», «Կենդանացած արձանը», «Արձանի

սատուամսելի ջցիւս, բայրութեա սրբաւթարի, սիրո, ապրումների, մտորումների, կյանքի ու արվեստի փիլիսոփայության գեղագիտական ու հոգևոր կերպավորում: Այս բոլորը կարող են բնորոշել Ելենին որպես XXI դարի երիտասարդ մնածող, զգացող, ստեղծագործող անհատ: Ելեն Յոլչյանն ուսումնառությունը ԵՊԿ-ում սկսել է երաժշտագիտական բաժնում, երջանկահիշատակ Արաքի Սարյանի դասարանում: Մինչ օրս էլ պահպանվել են նրա երաժշտագիտական ունակությունները, հոդվածներ հեղինակող բեղուն ու սուրբ գրիչը: Ելենի մյուս տարերքը գրականության աշխարհն է, որը նոյնպես վար դրսնորում ունի նրա ստեղծագործություններում: Կոմպոզիցիայի աշխարհն էլ նրան գերեց, քանի որ, ինչպես ինքն է ասում. «ավելի շատ սիրում է ինչ-որ բան ստեղծել զրոյից, քան փորձել հասկանալ ուրիշ ստեղծածը»: Արդյունքում նա ավարտեց ԵՊԿ ստեղծագործական բաժնի բակալավրիատը և մագիստրատուրան՝ պրոֆեսոր Վարդան Աճեմյանի ղեկավարությամբ և մինչ օրս էլ շարունակում է զարգանալ և կայանալ որպես կոմպոզիտոր՝ գրելով նոր գործեր, ոգեշնչվելով, վնատրելով, գտնելով հնարամիտ լուծումներ: Ելենի մի շարք գործիքային և Վոկալ անսամբլային ստեղծագործություններում առանցքային տեղ ունեն Գրիգոր Նարեկացու տեքստերի, ապրումների, մտորումների, կյանքի ու արվեստի փիլիսոփայության գեղագիտական ու հոգևոր կերպավորում: Այս բոլորը կարող են բնորոշել Ելենին որպես XXI դարի երիտասարդ մնածող, զգացող, ստեղծագործող անհատ: Ելեն Յոլչյանն ուսումնառությունը ԵՊԿ-ում սկսել է երաժշտագիտական բաժնում, երջանկահիշատակ Արաքի Սարյանի դասարանում: Մինչ օրս էլ պահպանվել են նրա երաժշտագիտական ունակությունները, հոդվածներ հեղինակող բեղուն ու սուրբ գրիչը: Ելենի մյուս տարերքը գրականության աշխարհն է, որը նոյնպես վար դրսնորում ունի նրա ստեղծագործություններում: Կոմպոզիցիայի աշխարհն էլ նրան գերեց, քանի որ, ինչպես ինքն է ասում. «ավելի շատ սիրում է ինչ-որ բան ստեղծել զրոյից, քան փորձել հասկանալ ուրիշ ստեղծածը»: Արդյունքում նա ավարտեց ԵՊԿ ստեղծագործական բաժնի բակալավրիատը և մագիստրատուրան՝ պրոֆեսոր Վարդան Աճեմյանի ղեկավարությամբ և մինչ օրս էլ շարունակում է զարգանալ և կայանալ որպես կոմպոզիտոր՝ գրելով նոր գործեր, ոգեշնչվելով, վնատրելով, գտնելով հնարամիտ լուծումներ: Ելենի մի շարք գործիքային և Վոկալ անսամբլային ստեղծագործություններում առանցքային տեղ ունեն Գրիգոր Նարեկացու տեքստերի, ապրումների, մտորումների, կյանքի ու արվեստի փիլիսոփայության գեղագիտական ու հոգևոր կերպավորում: Այս բոլորը կարող են բնորոշել Ելենին որպես XXI դարի երիտասարդ մնածող, զգացող, ստեղծագործող անհատ: Ելեն Յոլչյանն ուսումնառությունը ԵՊԿ-ում սկսել է երաժշտագիտական բաժնում, երջանկահիշատակ Արաքի Սարյանի դասարանում: Մինչ օրս էլ պահպանվել են նրա երաժշտագիտական ունակությունները, հոդվածներ հեղինակող բեղուն ու սուրբ գրիչը: Ելենի մյուս տարերքը գրականության աշխարհն է, որը նոյնպես վար դրսնորում ունի նրա ստեղծագործություններում: Կոմպոզիցիայի աշխարհն էլ նրան գերեց, քանի որ, ինչպես ինքն է ասում. «ավելի շատ սիրում է ինչ-որ բան ստեղծել զրոյից, քան փորձել հասկանալ ուրիշ ստեղծածը»: Արդյունքում նա ավարտեց ԵՊԿ ստեղծագործական բաժնի բակալավրիատը և մագիստրատուրան՝ պրոֆեսոր Վարդան Աճեմյանի ղեկավարությամբ և մինչ օրս էլ շարունակում է զարգանալ և կայանալ որպես կոմպոզիտոր՝ գրելով նոր գործեր, ոգեշնչվելով, վնատրելով, գտնելով հնարամիտ լուծումներ: Ելենի մի շարք գործիքային և Վոկալ անսամբլային ստեղծագործություններում առանցքային տեղ ունեն Գրիգոր Նարեկացու տեքստերի, ապրումների, մտորումների, կյանքի ու արվեստի փիլիսոփայության գեղագիտական ու հոգևոր կերպավորում: Այս բոլորը կարող են բնորոշել Ելենին որպես XXI դարի երիտասարդ մնածող, զգացող, ստեղծագործող անհատ:

Դավիթ Բալասանյան

Առաջին Հազարամյակ

որվ ստեղծված գործերը, որոնցից մեկը նա ներկայացրեց տվյալ միջոցառմանը: «Սերիեքիաթ» մելոդևկամացին սինթետիկ ստեղծագործությունը՝ ոգեշնչված Մարտիրոս Սարյանի համանուն նկարով և ըստ Գ. Նարեկացու, ինչպես նաև իր իսկ գրական տեքստի, 2 ընթերցողի և գործիքային

անսամբլի համար, Աերկայացվեց համերգային տեսագրությամբ: Դրսում հորդ անձրևն էր աղմկուն ու թակում պատուհաններին, իսկ դահլիճում հնչում էին հետևյալ բառեր՝ «Այս անձրևը մեզ չի թոքի»: Դա հատված է նշված ստեղծագործության հերոսների՝ տառապող, իրենց հոգեկան բարդ ապրումներով կիսվող աղջկա և տղայի երկխոսությունից: Ժամանակակից այդ 2 երիտասարդները որպես գերազույն սիրո դրսնորում և հոգենոր նիսավորում, որոշում են միասին աղոթել և դիմում են անգերազանցելի մի երևոյթի՝ Գրիգոր Նարեկացուն: «Սերեգիարի» կատարողներն էին Բարդի Մինասյանը՝ 1-ին ընթերցող, Ակսել Դավեյանը՝ 2-րդ ընթերցող, Արմեն Գրիգորյանը՝ կլասնետ, Հասմիկ Հակոբյանը՝ ֆլեքսատոն, Աննա Պետրոսյանը՝ ջութակ, Թերեզա Սարգսյանը՝ թափուրակ, և Լուսինե Խաչիկիանը՝ ռաշնամուր:

Ստեղծագործությունը բուռն ըննարկումների թեմա դարձավ. զիսխավոր թիրախմներն էին՝ գրական աղբյուրը, Նարեկացու և ժամանակակից տեքստի միախառնումը, երաժշտության և դեկլամացիայի չափաբաժնը:

Երեկոյի երաժշտական «աղանդերը» Դավիթ Բալասանյանի և Կահրամ Սարգսյանի համահեղինակած «Նովկելտոն» եր՝ ինպրովիզ ձայնի և դաշնանուրի համար, որը ներկայացվեց ձայնագրությամբ։ Կատարողները հենց հեղինակներն էին՝ Կահրամ Սարգսյանը՝ էքսպերիմենտալ վոկալ, և Դավիթ Բալասանյանը՝ դաշնանուր։ Զայնագրությունը կատարվել էր Մոնթեալում, 2 երաժշտմերի համատեղ համերգային նախագծի շրջանակներում։ Նշենք, որ Կահրամն արդեն երկար տարիներ բնակվում և ստեղծագործում է Կանադայում, և տվյալ երաժշտական օրինակի ընտրությամբ նա ակամա դրավ միջոցառման մասնակից։ Իհարկե, Կահրամն անձանը ներկա չէր դահիճում, սակայն նախապես համացանցով գրուցել էինք նրա հետ, և կոնազգիտորի ստեղծագործական մոտեցումներն ու տվյալ ինպրովիզի բնութագործումը ներկայացրեցինք իր հսկ խոսքերի ընթերցումով։ Թե՛ երաժշտմերի, թե՛ երաժշտասերների մեջ գոհունակությանն արժանացած ինպրովիզի ստեղծման և Կահրամի հետ համագործակցության մասին պատմեց Դավիթ Բալասանյանը. այդպիսով յուրօրինակ շրջա ստեղծվեց հեռու և մոտ գտնվող կոնազգիտորների, նրանց երաժշտության և ունկնդրի միջև։

Փորձենք զուգահեռներ անցկացնել Դավիթի և Վահրամի միջև. 2-ը էլ ուսանել են ԵՊԿ կոնպոզիցիայի բաժնում, պրոֆեսոր Աշոտ Զոհրաբյանի մասնագիտական դասարանում, նաև՝ ասպիրանտուրայում: Վահրամն զուգահեռաբար ուսանել է ԵՊԿ խմբավարական բաժնում՝ պրոֆեսոր Տիգրան Չեքերյանի ղեկավարությամբ, ապա երաժշտական ուսումնառությունը շարունակել Սոնեթալի ՄաքԳիլ համալսարանի կոմպոզիցիայի բաժնում Ֆիլիպ Լեռուի դասարանում: Դավիթի բազմաժամոր ու բազմազան կերպարներով ստեղծագործությունների ցանկում հատկապես ուշագրավ են գործիքային երկերը: Վահրամի ստեղծագործական տարեզր խճերգային արվեստն է 2 կարևոր ճյուղերով՝ հայ միջնադարյան հոգևոր երաժշտության և եվրոպական հոգևոր պոլիֆոնիկ երգարվեստի խորին տիրապետում և դրանց շարունակում XXI դարի տեսանկյունից: Թե՛ Վահրամը, թե՛ Դավիթը մի շարք միջազգային և համբայետական մրցույթների դափնինեկիրներ են, երաժիշտ մտավորականներ, որոնք իրենց մոտեցումները և ուսումնասիրությունները ներկայացնում են տարբեր հարթակներուն, որպես առաջնակարգ կատարողներ, Դավիթը՝ որպես դաշնակահար, Վահրամը՝ որպես վոկալիստ: Եվ այս ուրուս դիմանկարներ ունեցող կոմպոզիտորների երաժշտական ճանապարհների մերդաշնակ հատումը համատեղ իմարովիզների հեղինակումն ու կատարումն է. հայկական ժողովրդական ու հոգևոր երգերի նոր մեկնարանություններ և իհարկե, ինքնուրույն կոմպոզիցիաներ՝ ակադեմիական, ջազային, երնիկ, մինհմայիստական, մեղիստացիոն և էքսպերիմենտալ ոլորտներին հարող: «Նովելետն» այդ արդյունավետ համագործակցության ապացույցն է երաժշտության տեսքով և լեզվով:

Երաժշտական հանդիպման հյուրերի թվում էր գրող, լրագրող Հասմիկ Սարգսյանը: Նա ակտիվորեն մասնակցեց ներկայացվող ստեղծագործությունների քննարկմանը, արտահայտեց իր տեսակետները և համգանանալի վերլուծական անդրադարձ կատարեց միջոցառմանը համացանցային մեղիա տիրույթում, ինչի համար մեր մեջ երախտիքն ենք հայտնում բամինաց ու սրտացավ արվեստագետին:

Տվյալ միջոցառման իրազործմամբ Ա. Սպենգիարյանի տուն-թանգարանը՝ տնօրեն Մարինե Օթարյանի գլխավորությամբ, ևս մեկ անգամ իր համեստ, բայց կարևոր ներդրումն ունեցավ Եղիտասարդ կոմպոզիտորներին ինքնարտահայտման հարթակ տրամադրելու գործում: Չուսով ենք, որ ճախագիծը կլինի շարունակական, կդառնա ավելի թիրախային և կստեղծի երաժշտական բարեկամության և հա-

ՀԱՍՏԻԿ ՀԱՄԲԱՐՅԱՆ
Երաժշտագետ,
Ա.Սպինոզայանի տուն-թանգարանի գիտաշխատող

Դիմարկումներ պրոֆեսոր՝ Սվետլանա Կորյունի Սարգսյանի գիտասեղծագործական կյանքի վերաբերյալ

Անվանի երաժշտագետ, ԴՅ և Լեհաստանի մշակույթի վաստակավոր գործիչ, արվեստագիտության դոկտոր, պրոֆեսոր Սվետլանա Կորյունի Սարգսյանը մեջ ներդրում ունի հայ երաժշտագիտական մտքի զարգացման, հանրաճանաչման, քրանչագոյնացման հարցում: Դրա վառ ապացույցն են արդիական, գիտաստեղծագործական գաղափարներով հագեցած հիմք մենագրությունները և հազարից ավելի հոդվածները, որոնք հրատարակվել են ինչպես Հաստատում, այնպես էլ 16 երկրում, արժանանալով բարձր գնահատականների և ընդունման, ինչպես հայ, այնպես է օտարազգի մասնագետների շրջանում:

ճանաչված արվեստագետ գիտնական Կալենտիխ Կալկան, ընգետելով երաժշտագետի համակողմանի իրագեկվածության և պրոֆեսիոնալիզմի բարձր մակարդակը, նշում է, որ նրա բոլոր տեքստերը հագեցած են արդիական գաղափարներով՝ կապված ժամանակակից արվեստի ներքին միասնության, տարբեր ազգային ավանդույթների, արվեստի և գեղարվեստական ստեղծագործության տարբեր փոխկապակցվածության հետ:

Ս. Սարգսյանի լայն մտահորիզոնի բազմահմտությամբ պայմանավորված ժամանակակից կոնպոնիտորական արվեստում մասմին ստեղծած խոր և ամեն ամգամ ոչ ստանդարտ վերլուծությունների մասին է վկայում արվեստագիտության դոկտոր Վակոնդ Զարեհացին:

Մեզ գրավեց նաև Համբուրգի Հանու Սիկորսկի հրատարակչության տնօրին՝ Ուլրիխ Շուֆելի բնուրագումը. «Թատրոն, ֆիլմ, փոկա ստեղծագործություններ, արսուլյուտ (գործիքային) երաժշտություն, այս բոլոր ժամբերը դուք դիտարկում եք մեծագոյն բազմահմտությամբ (Քրուդիտ): Նաշվի առնելով դիտարկած թեմաների բարորելունը Ձեր լեզուն, այնուամենայնիվ միշտ մնում է հասկանալի, հուկ փաստարկները միշտ սպասի... Ձեր վերլուծական վարպետությունն անգերազանցելի է»:

Եվ իսկապես. անդրադարձ Սարգսյանի ներկայիս երաժշտագիտական ամբողջ համայնապատկերին, մեզ հնարավորություն տվեց բացահայտելու երաժշտագետի հետաքրքրությունների չափազանց լայն շրջանակը և հատկանի նրա վերլուծական մերուդարձնությունը:

Հայտնի է, որ Ս. Սարգսյանի գիտական հետաքրքրությունների կիզակետում ՀՀ դարի երկրորդ կեսի համաշխարհային և հատկանի հայ արդի երաժշտարվեստի խնդիրների ուսումնասիրությունն է, ինչպես նշում է երաժշտագետ Ծովինար Մովսիսյանը. «Այս գիտնականի կողմից ընտրվել է, որպես գիտական ուղենիք»: Իր առաջին աշխատանքն այդ ուղղությամբ, որը նվիրված է Ալեքսանդր Սկրյաբինի հարմոնիայի ուսումնասիրությամբ, երիտասարդ երաժշտագիտ գրել է ինեւ և ՊԿ-ում ուսումնառության տարիներին Ո. Արայիսի դեկանապությամբ:

Իսկ հաջորդ աշխատանքում նա արդեն անդրադարձել է հայ կոնպոնիտորական արվեստին՝ վերլուծության նյութը ընտրելով նախորդ դարի 60-ական թվականներին մեջ հետաքրքրություն առաջացրած Ա. Բարաջանյանի «Կեց Պատկեր» դաշնամուրային շարքը:

Սամկո-Պետերբուրգի Ն. Ա. Ումանկի-Կորսակովի անվան կոմսերվատորիայի ասպիրանտուրայում սովորելու տարիներին, Սարգսյանն արդեն սկսում է իր լուրջ հետազոտական աշխատանքները 60-ական թվականներին հայ երաժշտության հիմնական խնդիրների վերաբերյալ, որը 1975 թ. իր ամփոփում գտավ Ֆեռորդի Տիգրանի դեկանապությամբ գրված թեկնածուական աստենախոսության մեջ: Ավելի ուշ, Երևանում 1983 թ. Սարգսյանը Տեր-Մինոնյանի և Արմեն Բուրդայանի խմբագրությամբ այն լույս տեսավ՝ «Ժամանակակից հայ երաժշտության խնդիրներ» վերնագրով գրքում (Եր., Սովետական գրող): Իրական արվեստագետին բնորոշ կանխատեսությամբ Ս. Սարգսյանը այդ թվականների հայ երաժշտության հիմնական խնդիրների վերաբերյալ, որը 1975 թ. իր ամփոփում գտավ Գերորդի Տիգրանի դեկանապությամբ գրված թեկնածուական աստենախոսության մեջ: Ավելի ուշ, Երևանում 1983 թ. Սարգսյանը Տեր-Մինոնյանի և Արմեն Բուրդայանի խմբագրությամբ այն լույս տեսավ՝ «Ժամանակակից հայ երաժշտության խնդիրներ» վերնագրով գրքում (Եր., Սովետական գրող): Իրական արվեստագետին բնորոշ կանխատեսությամբ Ս. Սարգսյանը այդ թվականների հայ ազգին աստեղծագործություններ, որոնք նաև կատարեցին հայ երաժշտության հետագա զարգացման գործում, դրանք են՝ Է. Միրզոյան – Մինֆոնիա, Տ. Մանուկյան – Մանուկյան և այլ ազգային գործություններ:

Իրա և Ե. Ռովիկիանի պատումից հայրենի բալետ:

1999 թ. Սովորված Պ. Ի. Չայկովսկու անվան կոնսերվատորիայում Սարգսյանը պաշտպանեց դոկտորական թեզը՝ «Հայ երաժշտությունը XX դարի համատեքստում» թեմայով, որի գաղափարը պայմանավորված էր այդ շրջանում հայ կոմպոնիտությունների ստեղծագործական բույն վերելով: Ընտրելով համեմատական վերլուծության մերույթ հեղինակած կամաց համատական գործությունը գնահատում է իրեւ ամբողջական երևանական գաղափարներում գնահատելու գործությունը գնահատում է իր որպես Հայ երաժշտության օրգանապետ համապատասխան վերլուծության մեջ դնող գործարությունը:

Այս գործությունը մերույթուղիմ հնարավորություն է ընձեռնում հանգամանորեն գնահատելու անցյալ դարի ստեղծագործական ժամանակական գաղափարներում գնահատում է շնորհիվ աշխատիկ մետրունում:

Բարտոկի ազդեցությունը տեսանելի էր տարբեր մակարդակներում, այսպես, ժամանակական վերլուծության արդյունությունը ներկայական մետրունում:

Սվետլանա Սարգսյան

Այս հոդվածում կներկայացնեմ մեր դիտարկումները՝ կապված «Հայ երաժշտությունը XX դարի համատեքստում» գործի մեջ զետեղված «Բելա Բարտոկը և նրա հայկական երաժշտությունը» ուսումնասիրության հետ: Ի սկզբանե՝ իրեւ հոդված այն լույս է տեսել 1985-ին Շունգարայի երաժշտության ակադեմիայի «Սացոր Զեմե» համեստուն (նվիրված էր Բարտոկի մահվան 40 ամյակին), իսկ 1992-ին ավելի ընդլամբած տարբերակով հրատարակվել է Սամկությունը՝ «Մշակույթների պատմական կապերը» ժողովածությունը:

Ս. Սարգսյանը, համեմատելով XX դարի հայ երաժշտության ուղին արևմտավարպական մշակույթի հետ, բացահայտում է մի շարք զուգահեռները: Նա գործ է. «Կոմիտասը կամաստեսել էր բանահավաքներ՝ Բելա Բարտոկի, Միկալույսուս Ջյուլենիսի, Զուլտան Կոդայի, Կլիմենտ Կվիտկայի գաղափարները, ովքեր ստեղծել էին ֆոլկուրի համեստական ուսումնասիրության դպրոց»: Նաև լրացնում է, որ հայ մշակույթը կարող է հպարտանայ կոմիտասով, որն իր ազգի համար կատարեց նոյն դերն, ինչ Բարտոկը հունգարական բարձրագործ էր համար. այսինքն՝ հայ գեղջկական երգը հավաքագրեց, մաքրեց և գիտական ուսումնասիրության ենթարկեց:

Զուգահեռներ անցկացնելով Բելա Բարտոկի ավանդությունը և 1950-1960-ական թվականների հայ երաժշտության զարգացման հեռանկարների հետ երաժշտագետն ընդգործ է նրա հասուլ դերն ազգային դպրոցի հարստացման հարցում: Համեմատական վերլուծությունն է սկսում է Արամ Խաչատրյանից: Ինչպես գիտենք մեծանուն հայորդի հայությունը կամաց աշխատանքն է մասնակի մերուն, աղապահում է այն հայ երաժշտության միջավայրում կապահանձնելու հարցում մասնակի մերուն, աղապահում է այն հայ երաժշտագիտական մեծանուն նորարար, որի արվեստում ազգային սերտություն կապված է համագործակի հետ: Համեմատելով Արամ Խաչատրյանի հայությունը և Բելա Բարտոկի ավանդությունը՝ նախորդը ներքելու համար կատարեց նոյն դերն, ինչ Բարտոկը հունգարական բարձրագործ էր համար. այսինքն՝ հայ գեղջկական երգը հավաքագրեց և մաքրեց ազգային դպրոցի հայությունը մակարդակ, մերունությունը աղապահում է այն հայ երաժշտագիտական մեծանուն նորարար, որի արվեստում ազգային սերտություն կապված է համագործակի հետ: Համեմատելով Արամ Խաչատրյանի հայությունը և Բելա Բարտոկի ավանդությունը՝ նախորդը ներքելու համար կատարեց նոյն դերն, ինչ Բարտոկը հունգարական բարձրագործ էր համար. այսինքն՝ հայ երաժշտագիտական մեծանուն նորարար, որի արվեստում ազգային դպրոցի հայությունը մակարդակ, մերունությունը աղապահում է այն հայ երաժշտագիտական մեծանուն նորարար, որի արվեստում ազգային դպրոցի հայությունը մակարդակ, մերունությունը աղապահում է այն հայ երաժշտագիտական մեծանուն նորարար, որի արվեստում ազգային դպրոցի հայությունը մակարդակ, մերունությունը աղապահում է այն հայ երաժշտագիտական մեծանուն նորարար, որի արվեստում ազգային դպրոցի հայությունը մակարդակ, մերունությունը աղապահում է այն հայ երաժշտագիտական մեծանուն նորարար, որի արվեստում ազգայ

Այկ Մելիքյան

...Так мне хочется назвать пианиста Айка Меликяна и композиторов, музыку которых он исполнял в концерте, состоявшемся 26 апреля в зале им. Арама Хачатуриана. Аристократы в одиночку не бывает. Аристократы находят друг друга, они собираются в группу единомышленников и предлагают заново осмысливать историю, искусство, жизнь. Айк Меликян в данном случае оказался предводителем этой группы, которая представлена в тот вечер перед взволнованными слушателями. Он играл произведения Клода Дебюсси (Франция), Карлхайнца Штокхаузена (Германия), Арво Пярта (Эстония), Комитаса (Армения), Петериса Вакса (Латвия), Микалоюса Константина Чюрлениса (Литва), Андре Букурешлиева (Франция–Болгария), Лючано Берио (Франция), Яниса Ксенакиса (Греция), Леоша Яначека (Чехия), Хайнца Холлигера (Швейцария), Хенрика Гурецкого (Польша). В звуках этой музыки перед нами пронесся весь XX век. Как на старом кино-проекторе под звуки фортепиано волшебно оживала жизнь, высвечивались образы корифеев XX века, картины времени. Первые аэропланы, первые мировые войны, кошмар фашизма, ужасы рассказов ненависти, беспространная обыденность тоталитаризма, потерянные поколения, Чарли Чаплин, Марлен Дитрих, Сергей Эйзенштейн, Альберт Эйнштейн, Игорь Стравинский и наш Комитас... – вся это контрастно-конфликтная и пронзительно–великолепная по содержанию и чувственной насыщенности эпоха пронеслась в звуках откровений великих композиторов XX века.

Чего только не было с ними и с их народами... Но они, наделенные талантом и способностью обобщать и понимать главное, возвысились над своим временем, навсегда запечатлев его в своих произведениях. Они воспринимали свое время с отчаянной духовной отдачей, стремясь изменить его, раздробить каменные скопления банальностей, открыть дорогу новому мировоззрению и новому искусству... Ими руководили не амбиции новаторов, не цель сокрушить старое, а романтическая вера в то что искусство может изменить мир... А для этого нужна была четкая отла-

Аристократы духа

женная технологическая система. Романтическая вера растворилась в рациональной идеи, был создан механизм поворота винта – сериальная система додекафонии – и музыка предстала в равномерно–напряженном математически зашифрованном звуковом контексте, скрывающем личность автора, но отражающем потрясенный событиями мир, мир, не находящий выхода.

Композиторское искусство авангардистов в первые десятилетия XX века и в последующие годы привносило в музыкальную среду атмосферу бесстрашного протеста, самозабвенного восхождения на Голгофу во имя правды, во имя спасения человечества. Но оно не понимало эту музыкальную "перегрузку", однако жертвенности окружал ее создателей и последователей. Не случайно почти все они, особенно итальянцы, в мире были леваками, а часто просто коммунистами. Безумный мир, его расщепленная гармония выражалась современными техническими средствами – электронным звучанием, возможностью создавать эффект стереофонии. Столь необычная звукосфера нашла отражение и в произведениях традиционного стиля – в инструментальных концертах, в симфониях, в фортепианной литературе. Кстати авангардисты раскрыли фортепиано и как инструмент ударный, что, собственно, было заложено в его происхождении. Зазвучали и дека инструмента, хотя это было применимо на струнных инструментах еще в XVIII веке, зазвучали и струны фортепиано...

Заметим, что на фоне этой усложненной и обогащенной картины европейского авангарда с потрясающей отчетливостью выявляются их неожиданные предтечи – Комитас с его Фортепианными танцами и Арам Хачатуриан с его Токкатой. Комитас раскрывается в своем космическом минимализме, предваряя дальнейшие новшества европейской музыки, а Арам Хачатуриан один из первых использует в своей Токката фортепиано как ударный инструмент. И представьте, Штокхаузен с его модерновой "Klavierstück IX", Ксенакис с его мощной "Mists" выглядят как его последователи. Вот так.

Да, Айк Меликян представил в своем концерте фантастическую по силе впечатлений картину музыкального авангарда XX века. Он играл эту музыку самозабвенно и удивительно проникновенно, не бравируя виртуозностью, не акцентируя экзотичность звуковых комбинаций. В его исполнении вывилось то, что авангардисты ничего не отрицали, ничего не зачеркивали, а просто шли дальше.

Я никогда так остро не ощущала на концертах современной музыки присутствие этой идеи, – показать новое как продолжение старого, и более того, как его сохранителя. Эта идея реализовалась в великолепном концерте Айка Меликяна как естественный итог его глубоко интеллектуаль-

ного и артистического творчества. Он играл концерт так, как будто создавал большую историческую фреску. Мы услышали подземную дрожь рушащейся великолепной современной цивилизации, несущей в себе наследие эпохи Ренессанса, но и потоки света, все еще сохраняющие ее.

Всегда, во все времена взрыв новаций в искусстве и в жизни был следствием эйфории идей. То создание империй, то революций, то войн, то зомбированной идеи национализма... И вот в середине XX века научно–технический бум. Что–то сильное и неизведанное возвысилось над миром и искусством. Этот невнятный образ технологического монстра, захватившего мир, композиторы привлекли в арсеналы выразительных средств. Вначале в виде имитации ускоренных темпов и структурных преобразований форм, далее – в прямом подражании машинной эстетике или новым знаниям о космическом пространстве.

Да, тема концерта была драматична в отражение времени авангарда. Да, произведения были отчаянно декларативны, но и предельно искренни. И как слушал эту музыку зал! Как самую актуальную информацию. Вот истинная миссия профессиональной академической музыки – донести в музыкальной проекции до современной аудитории образ актуальных идей.

В других, умеренно авангардных произведениях, пронизанных своей национальной идентичностью, радостно ловящих солнечный свет, – в двух пейзажных зарисовках Дебюсси и двух пьесах Леоша Яначека в цикле "Тропой густолистого леса" жизнь обещала счастье и покой. И тут же Комитас, столь же глубоко национальный в своем великолепном микрокосмосе. С какой проникновенной осторожностью исполнил Айк Меликян "Шушки" Комитаса! Крылья бабочки трепетали на ветру, песнь доносилась из близлежащего сада... Все было едино, – и Моравия Яначека и Франция Дебюсси в своем пленительно–изобразительном излишестве, и Армения Комитаса... Все пело о земле, о людях.

Такие концерты случайными не бывают. Они несут в себе идею, которую еще не осознал окружение культуры. Айк Меликян как пианист, как истинный художник оказался не только бесконечно интересным, но и загадочно предупреждающим. Он в своем творчестве, в своем исполнительском и импровизационно–композиторском мастерстве тот самый художник, который работает на время, а значит и на его философское осмысление.

МАРГАРИТА РУЖԿՅԱՆ
доктор искусствоведения,
ведущий научный сотрудник ИИ НАН РА

ՀԱՅՍՏՐԵՉՈՒ ՅՈՒԼԻԵՅՈ

(կ 90-ամյակ Գ. Օւնչա)

24 мая 2019 года в зале Дома–музея Арама Хачатуриана состоялся концерт, посвященный творчеству композитора, профессора Ереванской государственной консерватории им. Комитаса, заслуженного деятеля искусств Армении Гагика Гедеоновича Оувнца.

В 1954 году Г. Оувнц окончил Ереванскую консерваторию по классу скрипки профессора Карпа Домбаева, в 1957–м — по классу композиции Народного артиста Армении профессора Григория Егиазаряна.

Дебютировал камерными сочинениями: струнный квартет (1960), 12 прелюдий для фортепиано (1965). Среди его сочинений преобладают инstrumentальные (камерные, концертные) произведения. Ряд произведений был записан и выпущен на грампластинках фирмой "Мелодия". Написал музыку к коротко-

метражным фильмам "Встреча на выставке" (1968), "Неудачник Фанос" (1970). С 1964 года преподает гармонию и теорию музыки в Ереванской консерватории, автор учебника гармонии.

Произведения Г. Оувнца исполняют скрипач Александр Брусиловский, пианисты Светлана Навасардян, Рустем Саиткулов, Владимир Винницкий, Александр Целяков, Анаит Нерсисян, виолончелист Арам Талалян и другие известные зарубежные и отечественные исполнители.

В концерте прозвучали: Фортепианная соната №2, посвященная Анаит Нерсисян в исполнении студентки профессора Ереванской консерватории Сергея Караджяна Элен Саакян; "Нюансы, ритмика, схема" в исполнении Нарека Атояна (кларнет) и Нарине Ованисян (фортепиано) и Фортепианное трио (2007) в исполнении студентов Гюмрийского филиала Ереванской государственной консерватории имени Ко-

митаса Маружана Геворкяна (скрипка), Азата Арутюняна (виолончель) и Лусине Гукасян (фортепиано).

Обстоятельно представила творческий и жизненный путь композитора и вела концерт музыкoved, кандидат искусствоведения, доцент Ереванской государственной консерватории им. Комитаса Нарине Завеновна Аветисян.

СОФԱ ԱՅՆԱՅՐՅԱՆ,
композитор

Կրմն Բուղաղյան, Անահիտ Ջովհաննիսյան, Ալինա Փակիսանյան
Ոլովաննա Ստեփանյան, Նունե Աթանասյան, Գոհար Ծագոյան, Ծովինար
Մովսիսյան, Կարինե Զաղացանյան, Անի Ասատրյան,
Նինա Դայրապետյան, Ժաննա Զուրարյան, Լիլիթ Եփրեմյան,
Ռիտա Աղայան, Սաքնենիկ Ղափլանյան

ԲՈՒՀԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՑԵԹՈՂՎԿԱՆ ԳԻՏՎՈՂՈՎԿ

Սայսիսի 17-ին, Երևանի կոնյունգալ անվանական կոնսերվատորիայում կայացած բուհական ուսումնամեթոդական գիտաժողովով: Խնամություն էր արվեստագիտության թեկնածու, պրոֆեսոր Ալիխան Փակիսանյանը:

Եղիշեմերով հանդիսան եկան արվեստագիտության թեկնածու, դրցենտ, Կատարողական արվեստի տեսության և պատմության ամբիոնի վարիչ Լիլիթ Եփրեմյանը՝ «Դիտական կումեր մի շաբաթ հեղինակային հարցագործությունների շուրջ հեղինակային իրավունքի տեսանկյունից» թեմայով, արվեստագիտության թեկնածու, դրցենտ, Կատարողական արվեստի տեսության և պատմության ամբիոնի դասախոս Լուիզա Մարենյանը՝ «Թավականական գործականություն» առարկայի դասավանդման մասին» թեմաներով:

Տեղի ունեցած նաև Կոլու սեղան. Դայրապետյան Ֆոկլորագիտության ամբիոնի վարիչ, արվեստագիտության թեկնածու, դրցենտ Նունե Աթանասյանը հանդիսան եկավ «Դայրապետյան գործականություն» առարկայի դասավանդման ծրագրի շուրջ» թեմայով:

Խմբագրական

